9. Palamuse.

1. Asend.

Palamuse kihelkond (saksa keeli *St. Bartholomäi)* asub Põhja-Tartumaa keskosas (kiriku geogr. laius umbes 58°41′, idapikkus Greenwichist 26°35′20″). Piirid ulatuvad kokku Laiuse, Torma, Maarja-Magdaleena, Äksi ja Kursi kihelkonnaga. Kuulub Põhja-Tartumaa koolinõuniku jaoskonda, Tartu-Võru Rahukogu Jõgeva (Kaarepere, Kudina ja Kuremaa vald) ja Mustvee (Roela vald) jaoskonna rahukohtuniku piirkonda, Tartu maakonna politsei 4. (Kaarepere, Kudina ja Kuremaa vald) ja 2. (Roela valla osa) jaoskonda, ev.-luteri usu kogudusena Tartu praostkonda. Kaarepere apostliku õigeusu kogudus kuulub Tartu praostkonda.

2. Arvustik.

Pindala. 1-verstalise kaardi järele 209.79 km², sellest vete all 5.22 km². Suurim pikkus idakirdest lääne-edelasse 22.5 km, suurim laius põhjaloodest lõunakagusse 15.8 km, piiri pikkus 80 km. **Valdadest** kuuluvad siia: Kuremaa (9930.9 ha, Võitvere mõisa kuulub Laiuse kihelk.), Kaarepere (11 532.5 ha, ligi pool valda kuulub Aksi kihelk.) ja pisuke osa Kudina (vt. M.-Magdaleena kihelk.) ning Roela (vt. Torma kihelk.) vallast. Arvustikus allpool on kaks esimest valda tervelt arvatud Palamuse kihelkonda. **Elanikkude arv** vallaraamatute järele (1922. a.): Kaarepere vald: eestikeelseid 1850 (mehi 883, naisi 967), venekeelseid 18 (mehi 12, naisi 6), saksakeelseid 4 (mehi 1, naisi 3), muukeelseid 41 (mehi 20, naisi 21), kokku 1913 (mehi 916, naisi 997); Kuremaa vald: eestikeelseid 2049 (mehi 946, naisi 1103), venekeelseid 17 (mehi 7, naisi 10), saksakeelseid 52 (mehi 20, naisi 32), muukeelseid 25 (mehi 13, naisi 12), kokku 2143 (mehi 986, naisi 1157); kokku eestikeelseid 3899 (mehi 1829, naisi 2070), venekeelseid 35 (mehi 19, naisi 16), saksakeelseid 56 (mehi 21, naisi 25), muukeelseid 66 (mehi 33, naisi 33), kõiki kokku 4056 (mehi 1902, naisi 2154). **Rahvalugemise järele** (28. XII. 1922): Kaarepere v. 1860 (mehi 861, naisi 999); Kuremaa